УДК 004:37.011.2-057.4
https://doi.org/10.28925/2312-5829/2025.3.6

Тетяна ВАКАЛЮК,
д.пед.н., професор, завідувач кафедри інженерії програмного забезпечення,
Державний університет «Житомирська політехніка»,
вул. Чуднівська, 103, 10005, Житомир, Україна
https://orcid.org/0000-0001-6825-4697
tetianavakaliuk@gmail.com

провідний науковий співробітник сектору мережних технологій і баз даних відділу відкритих освітньо-наукових інформаційних систем,
Інститут цифровізації освіти НАПН України,
вул. М. Берлінського, 9, 04060, Київ, Україна

професор кафедри інформатики та прикладної математики,
Криворізький державний педагогічний університет,
проспект Університетський, 54,
50086, Кривий Ріг, Україна

Ірина МІНТІЙ,
к.пед н., доцент, старший дослідник,
старший науковий співробітник відділу відкритих освітньо-наукових інформаційних систем,
Інститут цифровізації освіти НАПН України,
вул. М. Берлінського, 9, 04060, Київ, Україна
https://orcid.org/0000-0003-3586-4311
mintii@iitlt.gov.ua

доцент кафедри інформатики та прикладної математики,
Криворізький державний педагогічний університет,
проспект Університетський, 54,
50086, Кривий Ріг, Україна,

доцент кафедри систем автоматизованого проектування,
Національний університет «Львівська політехніка»,
вул. Степана Бандери, 12, 79013, Львів, Україна

ОКРЕМІ КОМПОНЕНТИ МЕТОДИКИ ВИКОРИСТАННЯ ЖУРНАЛЬНИХ ТА КОНФЕРЕНЦІЙНИХ СИСТЕМ У РЕЦЕНЗУВАННІ НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Процеси рецензування наукових праць зазнали кардинальних змін з впровадженням цифрових журнальних та конференційних систем, що автоматизують етапи редакційної роботи від подання рукописів до координації експертного оцінювання. Ефективне використання сучасних платформ управління науковими виданнями, таких як Open Journal Systems, ScholarOne Manuscripts, Editorial Manager, EasyChair та Microsoft CMT, потребує від учасників процесу володіння специфічними цифровими компетентностями. Актуальність дослідження обумовлена критично низьким рівнем використання конференційних систем (28%) та журнальних систем (38%) серед вітчизняних науково-педагогічних працівників, що засвідчили результати констатувального експерименту. Метою дослідження є визначення та систематизація ключових компонентів методики використання журнальних та конференційних систем у процесах рецензування наукових праць для формування необхідних навичок ефективної участі у процедурах експертного оцінювання через цифрові платформи. Методологія дослідження базується на аналізі функціональних можливостей провідних цифрових платформ, систематизації процедур рецензування та виявленні специфічних особливостей роботи з різними

типами систем. Проведений аналіз дозволив виділити та систематизувати компоненти методики за трьома основними групами: технічні (навігація в інтерфейсах, управління профілями, обробка документів), організаційні (розуміння етапів рецензування, дотримання термінів, координація взаємодії) та компетентнісні (володіння критеріями експертного оцінювання, етичні принципи). Визначено 16 ключових питань для якісного рецензування, від відповідності тематиці до наукового стилю викладу. Практична цінність дослідження полягає у створенні основи для розробки навчальних програм підвищення кваліфікації наукових працівників у сфері цифрових платформ експертного оцінювання.
***Ключові слова**: журнальні системи; конференційні системи; OJS; EasyChair; Microsoft CMT.*

Вступ. Процеси рецензування наукових праць зазнали суттєвих змін з впровадженням цифрових журнальних та конференційних систем. Сучасні платформи управління науковими виданнями автоматизують багато етапів редакційної роботи, від подання рукописів до координації процедур експертного оцінювання, що змінює традиційні підходи до організації наукової комунікації.

Рецензування як ключовий механізм забезпечення якості наукових публікацій потребує від учасників процесу – редакторів, рецензентів та авторів – володіння специфічними навичками роботи з цифровими інструментами. Журнальні системи, такі як Open Journal Systems, ScholarOne Manuscripts, Editorial Manager та ін., а також конференційні платформи на кшталт EasyChair та Microsoft CMT, пропонують розгалужену функціональність для управління експертним оцінюванням, проте їх ефективне використання залежить від рівня цифрової компетентності користувачів.

Особливості організації рецензування у цифрових системах включають управління потоками документів, координацію взаємодії між учасниками процесу, забезпечення анонімності експертизи та дотримання термінів. Ці аспекти потребують від наукових працівників не лише розуміння принципів експертного оцінювання, а й практичних навичок навігації у складних інтерфейсах, налаштування профілів, управління завданнями та комунікації через систему.

Метою дослідження є визначення та систематизація ключових компонентів методики використання журнальних та конференційних систем у процесах рецензування наукових праць, що забезпечить формування необхідних навичок для ефективної участі науково-педагогічних працівників у процедурах експертного оцінювання через цифрові платформи.

Аналіз останніх досліджень використання цифрових платформ для управління науковими виданнями та конференціями демонструє значну еволюцію у підходах до наукової комунікації та експертного оцінювання. Дослідження регіональних особливостей впровадження відкритих журнальних систем (Open Journal Systems – OJS) свідчить про неоднорідність глобального ландшафту наукового публікування. Станом на 2017 р. OJS використовували понад 10 200 журналів по всьому світу (Willy, Priatna, Manalu, 2017). Регіональний аналіз впровадження OJS розкриває неоднорідну картину. Так, у Бразилії понад 1600 журналів використовують OJS, що демонструє масове впровадження системи в академічних закладах латиноамериканського регіону (Lira, de Barros, Prestes, Dias, 2019). Схожі тенденції спостерігаються у Литві, де майже половина наукових журналів використовує OJS, особливо у сфері соціальних та технологічних наук (Grigas, Gudinavičius, Petreikis, Šuminas, 2023).

Функціональний розвиток OJS продовжує еволюціонувати у напрямку покращення процесів рецензування. Willy та співавтори (Willy, Priatna, Manalu, 2017) розробили функції оцінювання та звітності рецензій, що допомагає редакторам оцінювати якість експертних висновків та ефективно документувати журнальну діяльність. Ці розробки особливо важливі для забезпечення прозорості та якості процедур експертного оцінювання.

Незважаючи на широке впровадження, OJS стикається з серйозними викликами. Verma (Verma,2021) виявила критичні проблеми безпеки даних у веб-системах OJS, рекомендуючи впровадження специфічних заходів безпеки та дотримання передових практик для мінімізації ризиків. Ці проблеми набувають особливої актуальності у контексті обробки конфіденційної інформації під час процедур рецензування.

Дослідження зручності використання також виявляють проблемні аспекти. De Brito та Shintaku (de Brito, Shintaku, 2015) встановили, що хоча OJS загалом сприймається як інтуїтивна система, користувачі стикаються з труднощами у процесі подання рукописів. Borchard та співавтори (Borchard, Biondo, Kutay, Weiss, 2015) виявили серйозні проблеми доступності в OJS, зазначаючи, що система не може ефек-

тивно використовуватися допоміжними технологіями.

Сучасні дослідження конференційних систем управління демонструють інноваційні підходи до організації наукових заходів. Singh та співавтори (Singh, Jung, Han, Vega-Muñoz, 2022) досліджували впровадження зелених інформаційних систем у конференційному секторі, виявивши, що прийняття конференційних додатків значною мірою залежить від екологічних переконань та ставлень учасників. Це відображає зростаючу увагу до сталого розвитку у науковій сфері. Технологічні інновації також трансформують моніторинг конференцій. Vubangsi та Al-Turjman (Vubangsi, Al-Turjman, 2022) розробили систему моніторингу відвідуваності конференцій на основі блокчейн та технологій штучного інтелекту, що дозволяє автоматично відстежувати локацію пристроїв користувачів та поведінку на екрані під час конференційних сесій.

Питання приватності залишаються критично важливими для конференційних систем. Aïmeur та співавтори (Aïmeur, Brassard, Gambs, Schonfeld, 2012) показують, що поточні системи, включаючи EasyChair та EDAS, інтегрують функції сліпого подання, але не повністю захищають приватність авторів і рецензентів від голів програмного комітету, що може компрометувати об'єктивність процесу прийняття рішень. Пропоновані рішення включають розподілені системи рецензування на основі групових підписів для збереження приватності всіх учасників процесу експертного оцінювання (Aïmeur, Brassard, Gambs, Schonfeld, 2012). Аналогічні проблеми розглядають Arapinis, Bursuc та Ryan (Arapinis, Bursuc, Ryan, 2012), які пропонують ConfiChair як рішення для забезпечення сильних гарантій безпеки та приватності.

Регіональні дослідження виявляють значні відмінності у впровадженні цифрових систем. Castillo-Velazquez та Trigueros-Galicia (Castillo-Velazquez, Trigueros-Galicia, 2018) зазначають, що в Латинській Америці та Іспанії академічні заходи у соціальних та гуманітарних науках часто покладаються на електронну пошту для управління конференціями через мовні бар'єри та складність існуючих англомовних систем управління конференціями. Розробка UTILCON як безкоштовної веб-системи іспанською мовою представляє спробу подолання цих бар'єрів (Castillo-Velazquez, Trigueros-Galicia, 2018), хоча це рішення все ще перебуває у стадії розробки.

Останні дослідження також розглядають впровадження відкритого рецензування в наукових журналах. Maia та Farias (Maia, Farias, 2025) аналізують процедури прийняття відкритого рецензування, зазначаючи, що редактори використовують доступні інструменти, такі як Google Drive та Publons. Процес розглядається як корисний, але потребує ретельного редакційного посередництва для забезпечення прозорості та безпеки авторів і рецензентів.

Представлений огляд досліджень демонструє суперечливу ситуацію: з одного боку, журнальні та конференційні системи стають неодмінною частиною сучасної наукової інфраструктури та пропонують значні переваги для автоматизації процесів експертного оцінювання, з іншого боку, їх широке впровадження стримується комплексом технічних, організаційних та компетентнісних бар'єрів. Особливо гостро ця проблема проявляється у вітчизняному контексті: результати нашого констатувального експерименту засвідчили критично низький рівень використання конференційних систем (28%) та журнальних систем (38%) серед науково-педагогічних працівників (Мінтій, Вакалюк, 2024). Виявлені у міжнародних дослідженнях проблеми зручності використання (de Brito, Shintaku, 2015), (Borchard, Biondo, Kutay, Weiss, 2015), безпеки даних (Verma,2021), а також регіональні та мовні особливості (Castillo-Velazquez, Trigueros-Galicia, 2018) вказують на те, що простого доступу до цифрових платформ недостатньо для їх ефективного використання. Це актуалізує необхідність розробки спеціалізованих методик, які б забезпечили системний розвиток цифрової компетентності наукових працівників у сфері використання журнальних та конференційних систем, враховуючи специфіку процедур рецензування та особливості національного наукового середовища.

Виклад основного матеріалу. Основні види цифрових інструментів та платформ для рецензування наведено на рис. 1.

Журнальні системи (OJS) – дозволяють проводити анонімне рецензування для журналів з різним типом доступу.

Розглянемо основні етапи розгляду статті в журналі (рис. 2).

На першому етапі відбувається подача статті авторами до системи за встановленими редакційною колегією вимогами. Далі відповідальні редактори перевіряють відповідність вимогам журналу та особливо тематиці журналу. Окрім цього, у всіх високоякісних журналах також відбувається перевірка на унікальність.

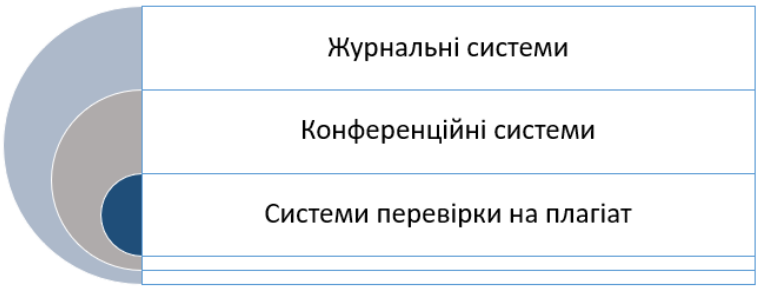

Рис. 1. Цифрові інструменти та платформи для рецензування

Рис. 2. Основні етапи розгляду статті в журналі.

Після цього, якщо стаття відповідає всім вимогам, її анонімізують та передають на етап рецензування. Якщо ж статті не відповідає хоча б якимось з зазначених вимог – вона відхиляється без рецензування.

Далі відповідальний редактор здійснює підбір рецензентів з тематики дослідження та з врахуванням уникнення конфлікту інтересів.

Наступним етапом є власне процес рецензування, після якого й приймає рішення редактор.

В більшості журнальних систем спочатку надходить запит на згоду проведення рецензування (рис. 3). Тут вказується назва статті, анотація, терміни надання згоди на проведення рецензування та й самі термін проведення рецензування.

На даному етапі є змога прийняти запрошення на рецензування статті або його відхилити. Прийнявши запрошення, рецензент має змогу ознайомитись з пам'яткою рецензента, де зазвичай вказується, на що саме має звернути увагу рецензент (рис. 4).

На наступному кроці рецензент має змогу викачати сам файл статті, ознайомитись з ним та оцінити статтю за певними критеріями, які визначає кожен журнал самостійно (рис. 5).

На даному кроці обов'язково зазначається один із варіантів висновку щодо рукопису (рис. 6).

Після цього редактори приймають рішення за усіма наявними рецензіями. Якщо статтю повертають на доопрацювання, автори вносять виправлення та за потреби коментують внесені зміни. Тут варто зауважити, що іноді редактори просять авторів надати відповіді на зауваження рецензентів. Далі відбувається повторне призначення рецензентів (за потреби), повторне рецензування, повторний розгляд редактором щодо остаточного рішення, і це може продовжуватись кілька ітерацій. У випадку позитивного рішення редакції щодо прийняття подачі до публікації, стаття відправляється на наступний етап – редагування. Після чого стаття розподіляється до конкретного випуску журналу. Тут варто зазначити, що разом з рішенням авторам розсилаються і рішення рецензентам щодо статті.

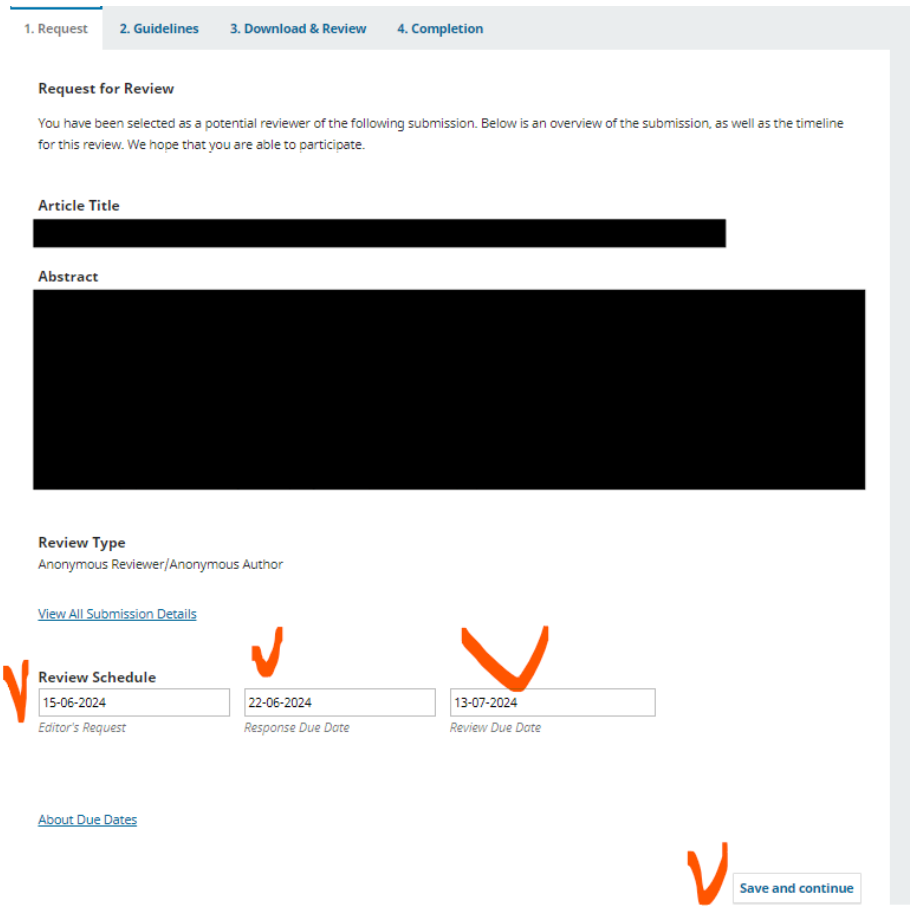

Рис. 3. Крок 1 етапу рецензування – прийняття запиту.

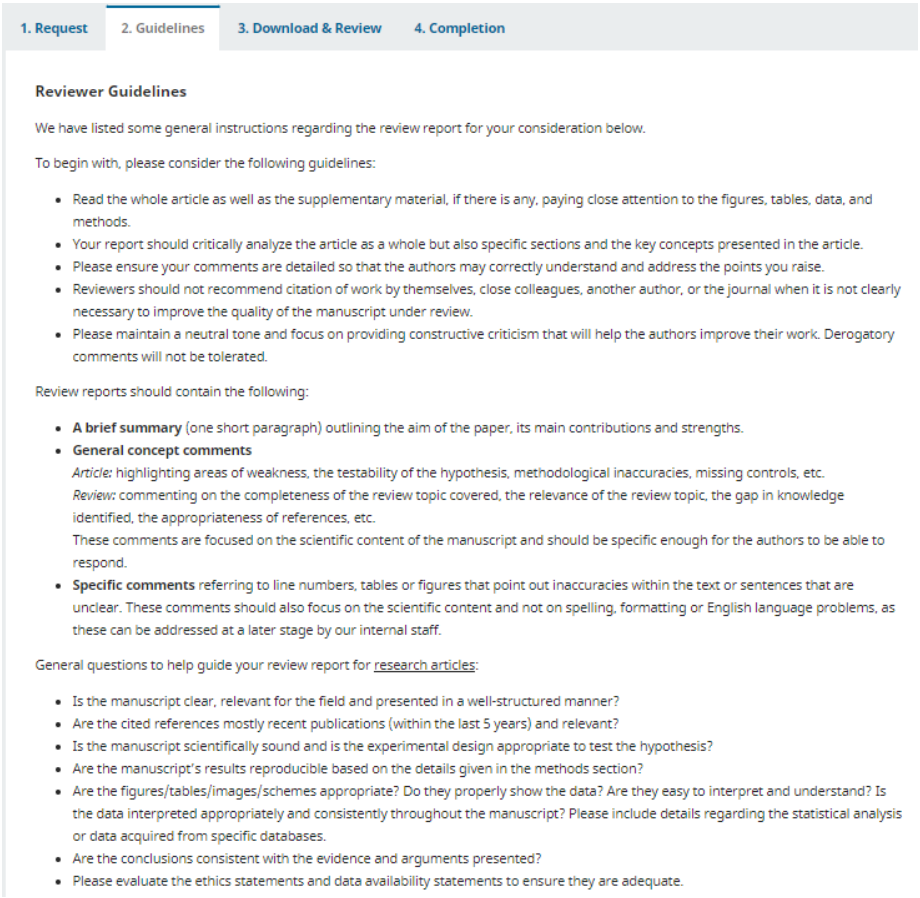

Рис. 4. Пам'ятка рецензента

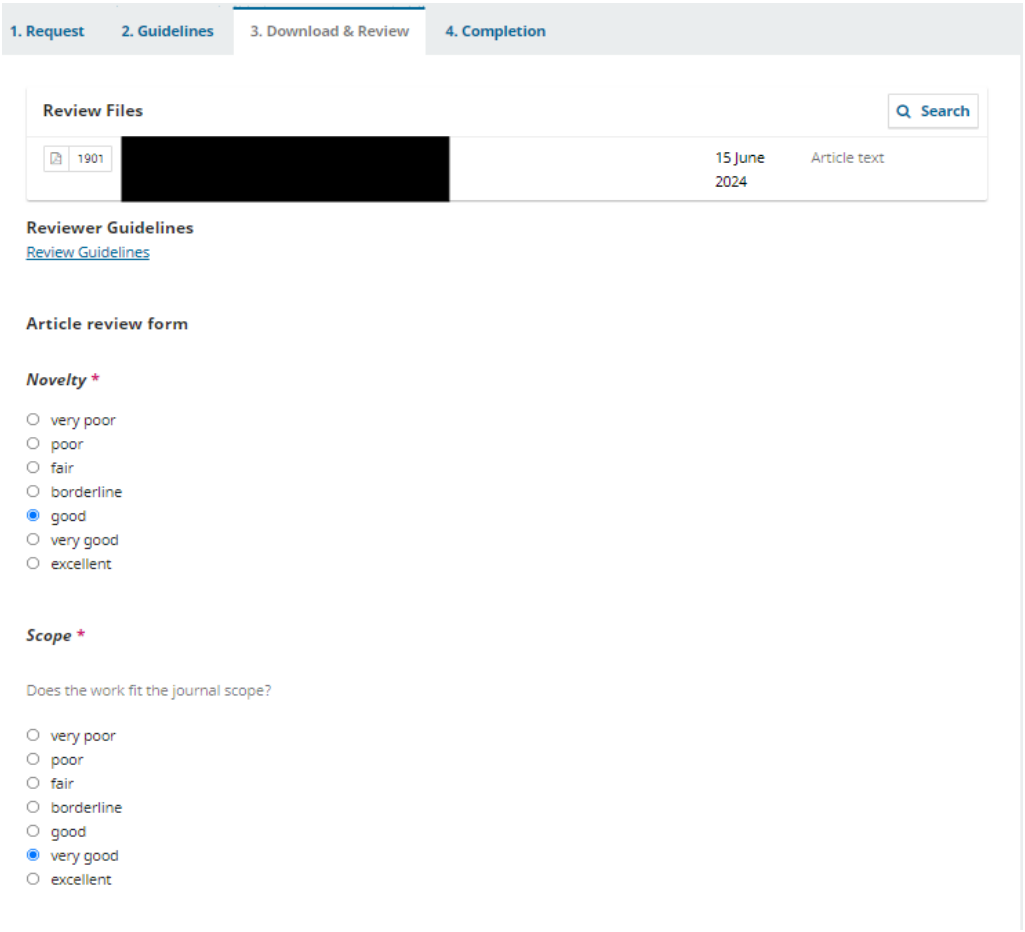

Рис. 5. Форма рецензента.

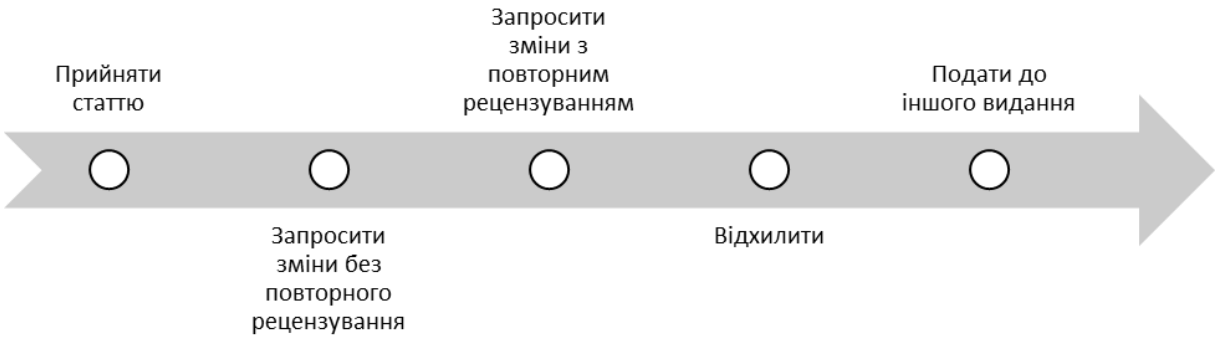

Рис. 6. Варіанти висновку щодо рукопису.

Конференційні системи (OCS) – це ще один інструмент для рецензування, але який дозволяє проводити рецензування для окремих заходів – конференцій та семінарів. Розглянемо етапи розгляду статті у конференції (рис. 7).

Перший етап, це аналогічно, подача статті. Далі програмний комітет (ПК) перевіряє подання на відповідність тематиці семінару, конференції, та на відповідність вимогам, далі перевіряє матеріал на унікальність. Якщо всі ці етапи проходять позитивно, відбувається анонімізація статей, призначаються рецензенти, з врахуванням їх кола інтересів та потенційно можливих конфліктів. Після цього відбувається рецензування статті. Після отримання усіх рецензій, програмний комітет приймає рішення про прийняття або відхилення статті, і допускає авторів до виступу на конференції або семінарі. Потім автори завантажують фінальну версію з врахуванням зауважень рецензентів, відбувається редагування матеріалів та подача їх до видавництва.

Кожен ПК обирає самостійно конференційну систему, адже їх є досить велика кількість (рис. 8).

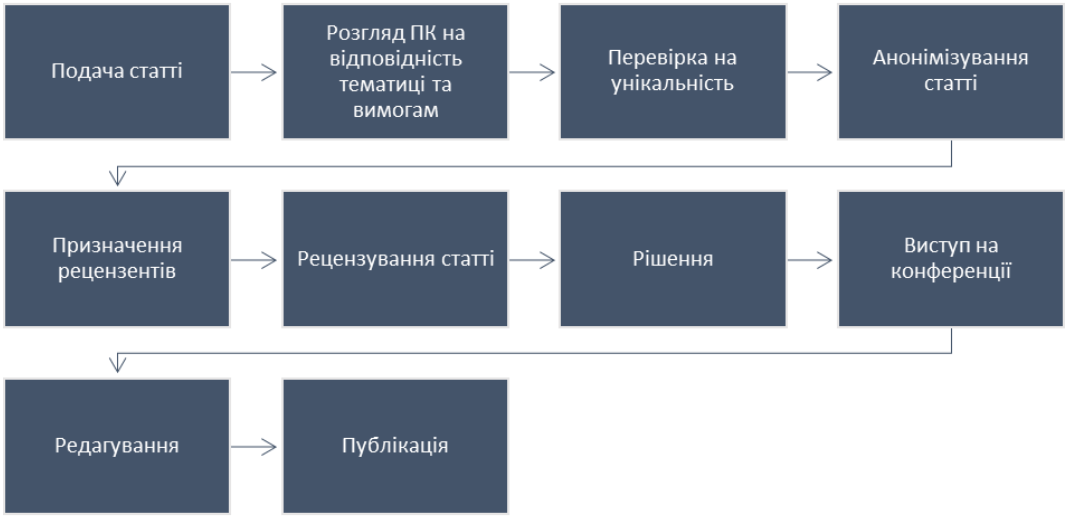

Рис. 7. Етапи розгляду статті у конференції.

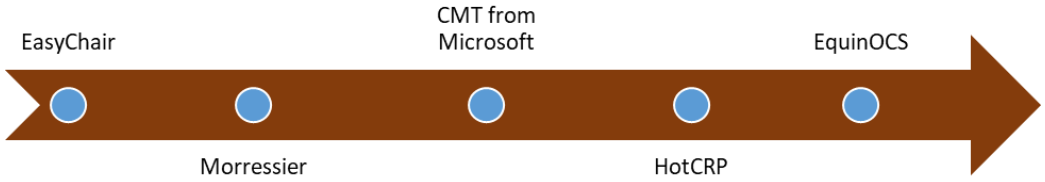

Рис. 8. Найбільш поширені конференційні системи

Розглянемо детально одну з них – Microsoft CMT. Одразу після призначення рецензування, рецензенту прийде лист із запрошенням, де будуть посилання на прийняття чи відхилення статті. При переході за посиланням про прийняття запрошення – користувач (рецензент) переходить у систему, де має прийняти запрошення (рис. 9) або його відхилити (рис. 10).

Після прийняття запрошення, рецензенту стане доступний перелік статей, які йому назначені для рецензування (рис. 11), де можна переглянути деталі статті, зокрема анотацію (рис. 12).

Рецензент після ознайомлення з назвою та анотацією, має змогу завантажити всі статті, призначені на рецензування (рис. 13) та ввести рецензію (рис. 14).

Щодо форми рецензування, то кожен організаційний комітет робить її відповідно до своїх вимог, приклад такої рецензії наведено на рис. 15.

Виокремимо основні питання, на які варто звернути увагу при рецензуванні:

- Чи відповідає журнальна стаття / конференційна стаття / розділ монографії тематиці видання?
- Чи є тема актуальною та недостатньо вивченою?
- Чи відповідає зміст статті її назві?
- Чи проведено якісно огляд останніх досліджень у цій галузі?
- Чи є стаття оригінальною?
- Чи наявна в статті новизна?
- Чи представлено якісно методи дослідження? Іноді в журналах ще просять детально описати вибірку.
- Чи повно представлено основні результати?
- Чи якісно представлена дискусія?
- Чи висновки відповідають назві, меті, змісту статті?
- Чи відповідає стаття технічним вимогам?
- Чи відповідає стаття загальновизнаній у журналі / конференції структурі?
- Чи кількість авторів не перебільшує вимоги?
- Чи кількість самоцитування не перевищує встановлені норми?
- Чи написана стаття науковим стилем?
- Чи якісна мова написання?

Окрім того, рецензенту також варто пам'ятати, що при рецензуванні конференційних статей є обмежений час рецензування, а також рішення має бути після внесення повторної версії. При рецензуванні журнальних статей є обмежений час рецензування, проте є можливість повторного рецензування у кілька раундів.

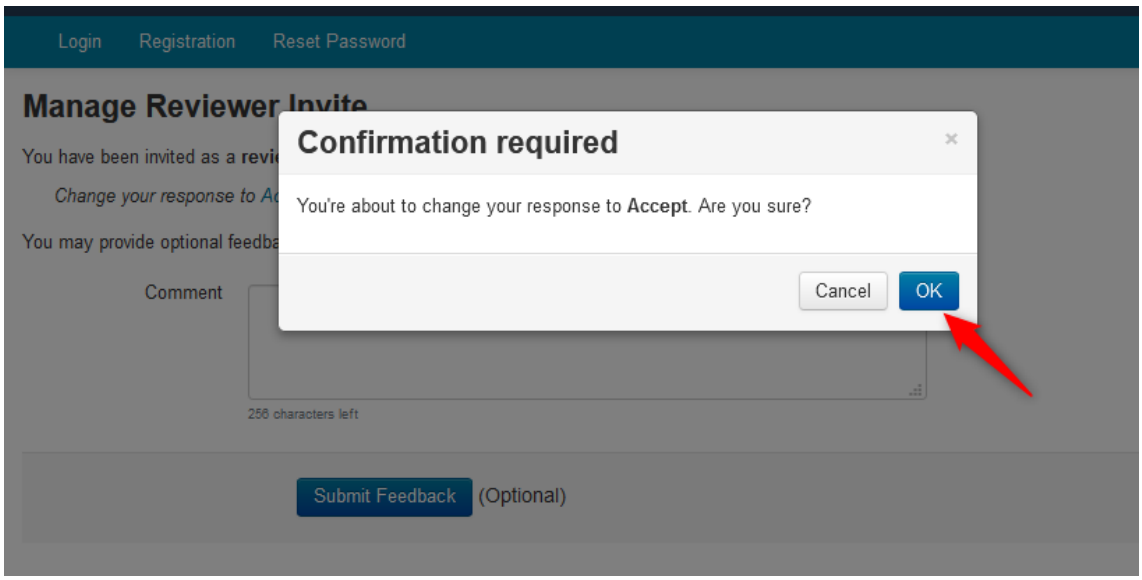

Рис. 9. Прийняття запрошення у системі CMT.

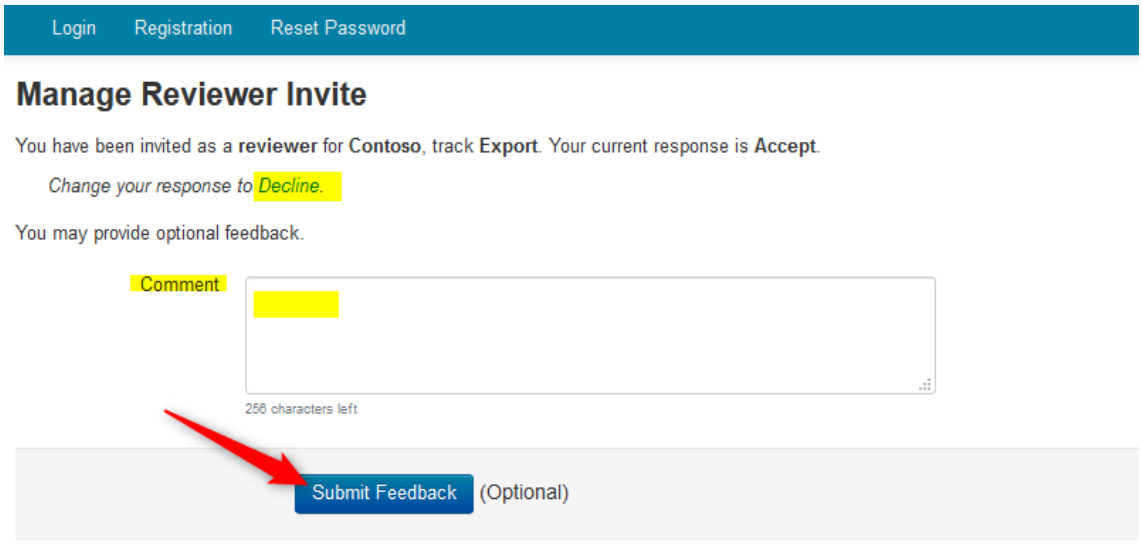

Рис. 10. Відхилення запрошення.

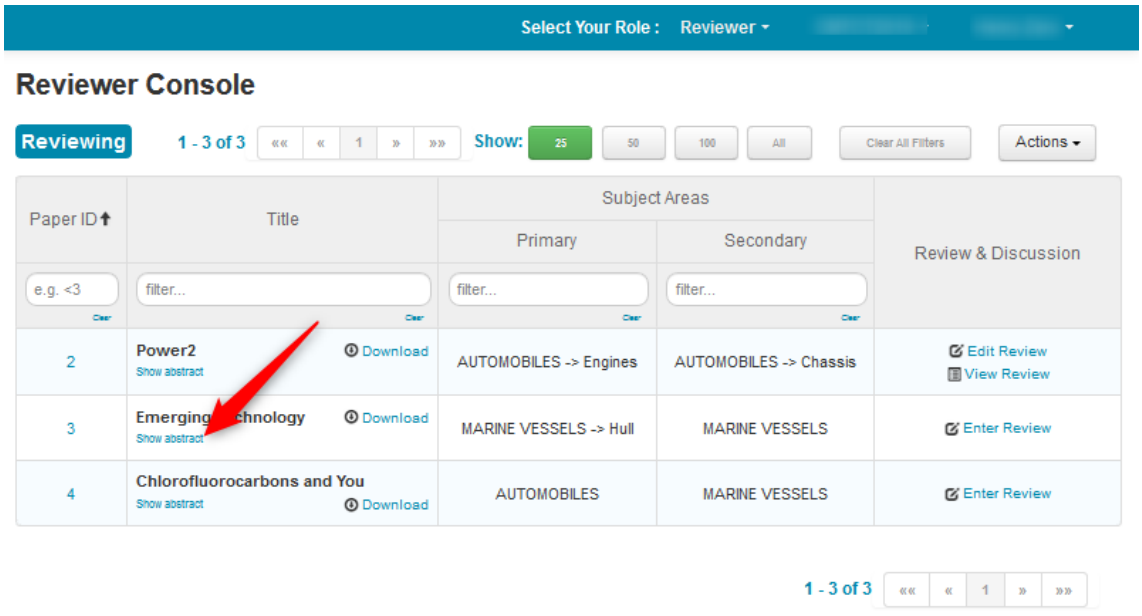

Рис. 11. Призначене рецензування.

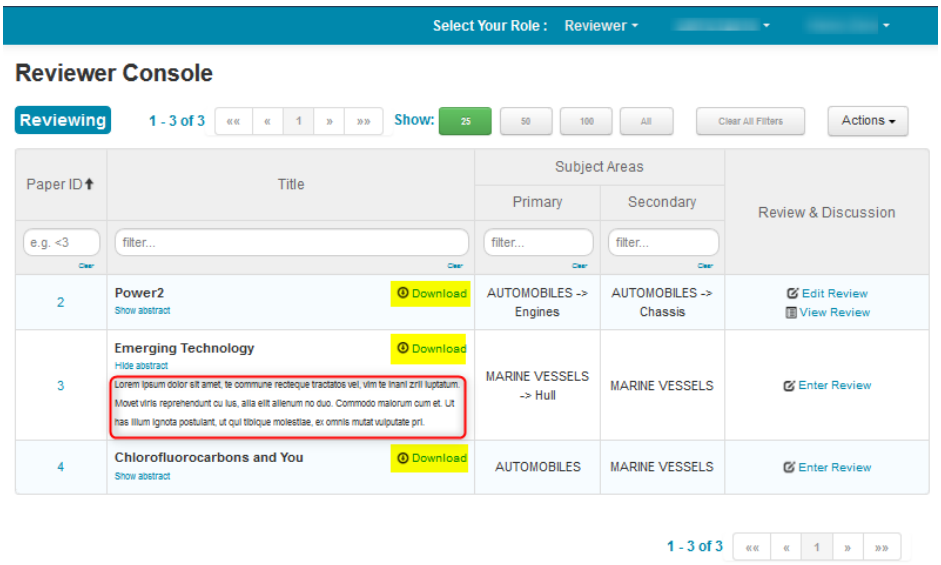

Рис. 12. Перегляд анотації.

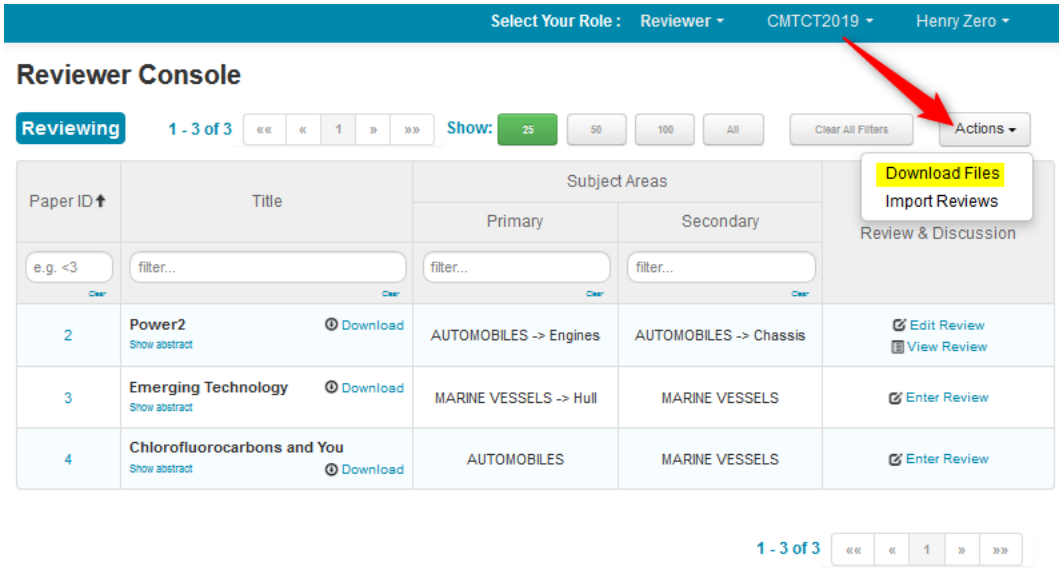

Рис. 13. Завантажування текстів статей

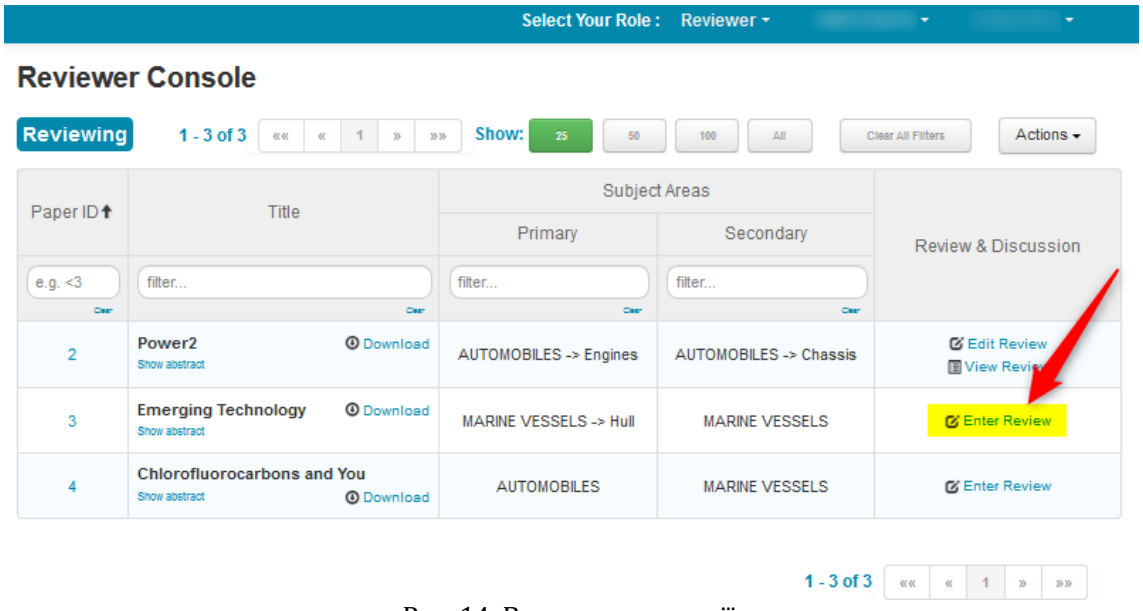

Рис. 14. Введення рецензії.

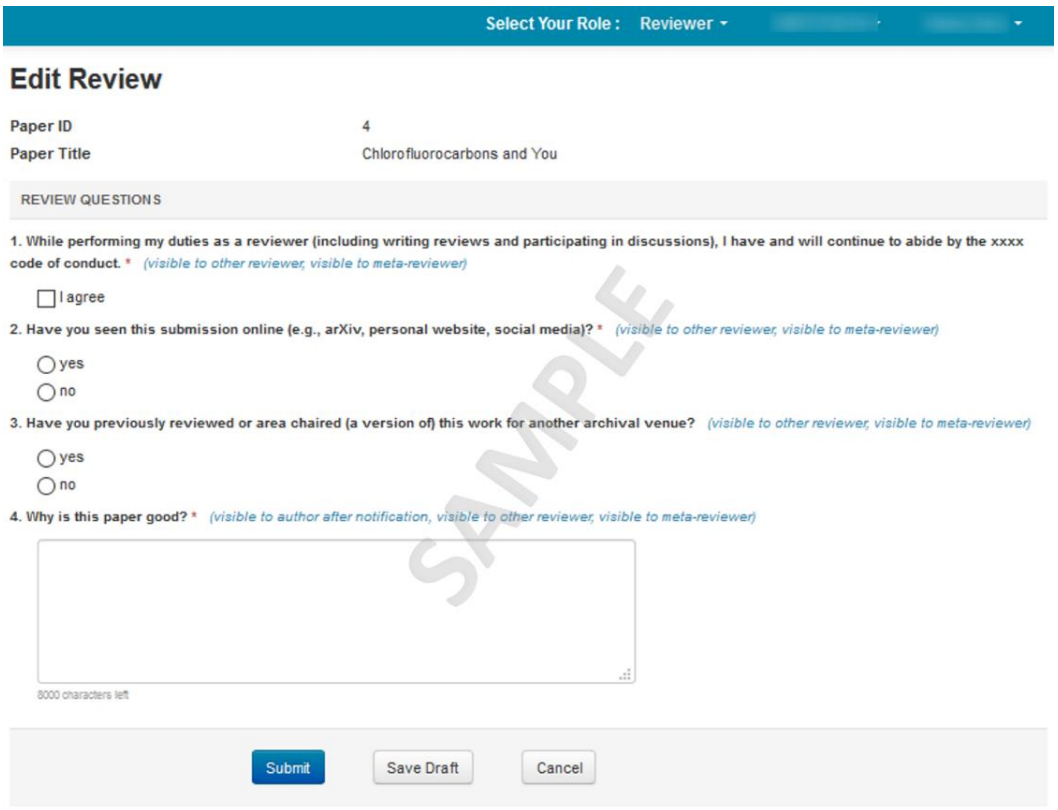

Рис. 15. Приклад рецензії у CMT.

Висновки. Проведений аналіз функціональних можливостей журнальних та конференційних систем у процесах рецензування дозволив виділити ключові компоненти методики їх використання, які можна систематизувати за трьома основними групами.

Технічні компоненти включають навички навігації в цифрових інтерфейсах, управління профілями користувачів, завантаження та обробку документів, заповнення електронних форм рецензування, а також розуміння особливостей різних платформ (OJS для журналів, Microsoft CMT, EasyChair для конференцій). Ці компоненти формують базову цифрову грамотність, необхідну для ефективної участі в процедурах експертного оцінювання.

Організаційні компоненти охоплюють розуміння етапів рецензування, дотримання встановлених термінів, управління робочими процесами, координацію взаємодії між учасниками (автори-рецензенти-редактори), забезпечення анонімності та конфіденційності процедур. Особливо важливим є розуміння відмінностей між журнальним рецензуванням (можливість кількох раундів) та конференційним (обмежені терміни, остаточне рішення).

Компетентнісні компоненти включають володіння критеріями якісного експертного оцінювання, розуміння етичних принципів рецензування, здатність до об'єктивного аналізу наукових матеріалів та формулювання конструктивних рекомендацій. Виділено 16 ключових питань, на які має звертати увагу рецензент, від відповідності тематиці до якості наукового стилю викладу.

Практична цінність дослідження полягає у створенні основи для розробки навчальних програм з підвищення кваліфікації наукових працівників у сфері використання цифрових платформ експертного оцінювання. Систематизовані компоненти методики можуть слугувати орієнтиром для формування відповідних навчальних модулів.

Напрямами подальших досліджень є розробка детальних навчальних матеріалів для кожного компонента методики, створення системи оцінювання, а також адаптація методики до специфіки різних наукових дисциплін.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Aïmeur E., Brassard G., Gambs S., Schonfeld D. P3ERS: Privacy-preserving peer review system. *Transactions on Data Privacy*. 2012. Vol. 5, № 3. P. 553-578.

2. Arapinis M., Bursuc S., Ryan M. Privacy supporting cloud computing: ConfiChair, a case study. *Lecture Notes in Computer Science*. 2012. Vol. 7215. P. 89-108. https://doi.org/10.1007/978-3-642-28641-4_6.

3. Borchard L., Biondo M., Kutay S., Weiss A. P. Making journals accessible front & back: Examining open journal systems at CSU northridge. *OCLC Systems and Services*. 2015. Vol. 31. P. 35-50. https://doi.org/10.1108/OCLC-02-2014-0013.

4. Castillo-Velazquez J.-I., Trigueros-Galicia M.-I. UTILCON beta: A free trainer for conference management systems in Spanish. *Proceedings of the 2018 IEEE 38th Central America and Panama Convention*, CONCAPAN 2018. 2018. https://doi.org/10.1109/CONCAPAN.2018.8596536.

5. de Brito R. F., Shintaku M. Usability of the submission process in a journal system. *Communications in Computer and Information Science*. 2015. Vol. 529. P. 653-656. https://doi.org/10.1007/978-3-319-21383-5_109.

6. Grigas V., Gudinavičius A., Petreikis T., Šuminas A. An Exploratory Study into Professional Scholarly Journals Publishing Software Adoption in Lithuania. *Information and Media*. 2023. Vol. 96. P. 179-201. https://doi.org/10.15388/Im.2023.96.73.

7. Lira E. K. D. S., de Barros G. G., Prestes J. R., Dias Miranda A. C. Brazilian federal universities and the use of open journal systems. *Ciencia da Informacao*. 2019. Vol. 48, No. 3. P. 374-381.

8. Maia F. C. A., Farias M. G. G. Procedures for adopting open peer review in scientific journals: Reports of experiences from editors. *Perspectivas em Ciencia da Informacao*. 2025. Vol. 30. P. e-52559. https://doi.org/10.1590/1981-5344/52559.

9. Singh N., Jung I., Han H., Vega-Muñoz A. Green Information System (GIS) Model in the Conference Sector: Exploring Attendees' Adoption Behaviors for Conference Apps. *Psychology Research and Behavior Management*. 2022. Vol. 15. P. 2229-2243. https://doi.org/10.2147/PRBM.S370657.

10. Verma L. Ojs security analysis: Issues, reasons, and possible solutions. *DESIDOC Journal of Library and Information Technology*. 2021. Vol. 41, № 5. P. 391-396. https://doi.org/10.14429/djlit.41.5.15975.

11. Vubangsi M., Al-Turjman F. Design and Implementation of a Conference Attendance Monitoring System Using Blockchain and AI Technologies. *Proceedings – 2022 International Conference on Artificial Intelligence in Everything*, AIE 2022. 2022. P. 197-202. https://doi.org/10.1109/AIE57029.2022.00044.

12. Willy, Priatna W. S., Manalu S. R., Noerlina. Development of Review Rating and Reporting in Open Journal System. *Procedia Computer Science*. 2017. P. 842-845. https://doi.org/10.1109/ECTICon.2017.8096370.

13. Мінтій І. С., Вакалюк Т. А. Дослідницький складник цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників: результати констатувального експерименту. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 2. Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання*. 2024. Вип. 23 (30). С. 16-25. https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series2.2024.23(30).

REFERENCES

Aïmeur, E., Brassard, G., Gambs, S., & Schonfeld, D. (2012). P3ERS: Privacy-preserving peer review system. *Transactions on Data Privacy*, *5*(3), 553–578.

Arapinis, M., Bursuc, S., & Ryan, M. (2012). Privacy supporting cloud computing: ConfiChair, a case study. *Lecture Notes in Computer Science*, *7215*, 89–108. https://doi.org/10.1007/978-3-642-28641-4_6.

Borchard, L., Biondo, M., Kutay, S., & Weiss, A.P. (2015). Making journals accessible front & back: Examining open journal systems at CSU northridge. *OCLC Systems and Services*, *31*, 35–50. https://doi.org/10.1108/OCLC-02-2014-0013.

Castillo-Velazquez, J.-I., & Trigueros-Galicia, M.-I. (2018). UTILCON beta: A free trainer for conference management systems in Spanish. *Proceedings of the 2018 IEEE 38th Central America and Panama Convention, CONCAPAN 2018*. 8596536. https://doi.org/10.1109/CONCAPAN.2018.8596536.

de Brito, R.F., & Shintaku, M. (2015). Usability of the submission process in a journal system. *Communications in Computer and Information Science*, *529*, 653–656. https://doi.org/10.1007/978-3-319-21383-5_109.

Grigas, V., Gudinavičius, A., Petreikis, T., & Šuminas, A. (2023). An Exploratory Study into Professional Scholarly Journals Publishing Software Adoption in Lithuania. *Information and Media*, *96*, 179–201. https://doi.org/10.15388/Im.2023.96.73.

Lira, E.K.D.S., de Barros, G.G., Prestes, J.R., & Dias Miranda, A.C. (2019). Brazilian federal universities and the use of open journal systems. *Ciencia da Informacao*, *48*(3), 374–381.

Maia, F.C.A., & Farias, M.G.G. (2025). Procedures for adopting open peer review in scientific journals: Reports of experiences from editors. *Perspectivas em Ciencia da Informacao*, *30*, e-52559. https://doi.org/10.1590/1981-5344/52559.

Manalu, S.R., Willy, & Priatna, W.S. (2017). Development of Review Rating and Reporting in Open Journal System. *Procedia Computer Science*, 842–845. https://doi.org/10.1109/ECTICon.2017.8096370.

Singh, N., Jung, I., Han, H., & Vega-Muñoz, A. (2022). Green Information System (GIS) Model in the Conference Sector: Exploring Attendees' Adoption Behaviors for Conference Apps. *Psychology Research and Behavior Management*, *15*, 2229–2243. https://doi.org/10.2147/PRBM.S370657.

Verma, L. (2021). Ojs security analysis: Issues, reasons, and possible solutions. *DESIDOC Journal of Library and Information Technology*. 41(5). 391–396. https://doi.org/10.14429/djlit.41.5.15975.

Vubangsi, M., & Al-Turjman, F. (2022). Design and Implementation of a Conference Attendance Monitoring System Using Blockchain and AI Technologies. *Proceedings – 2022 International Conference on Artificial Intelligence in Everything, AIE 2022* (pp. 197–202). https://doi.org/10.1109/AIE57029.2022.00044.

Mintii, I. S., & Vakaliuk, T. A. (2024). Doslidnytskyi skladnyk tsyfrovoi kompetentnosti naukovykh i naukovo-pedahohichnykh pratsivnykiv: rezultaty konstatuvalnoho eksperymentu [Research component of digital competence of researchers and academic staff: the results of a statement experiment]. *Naukovyi chasopys Ukrainskoho derzhavnoho universytetu imeni Mykhaila Drahomanova. Seriia 2. Kompiuterno-oriientovani systemy navchannia – Scientific Journal of the Mykhailo Dragomanov Ukrainian State University. Series 2. Computer-oriented learning systems*, *23*(30), 16-25. https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series2.2024.23(30). [in Ukrainian]

Tetiana VAKALIUK,
Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
Head of the Department of Software Engineering,
Zhytomyr Polytechnic State University,
Chudnivska St., 103, 10005, Zhytomyr, Ukraine
https://orcid.org/0000-0001-6825-4697
tetianavakaliuk@gmail.com

Leading Researcher of the Department of Network Technology and Databases of the Department of Open Educational and Scientific Information Systems,
Institute for Digitalisation of Education of the NAES of Ukraine,
M. Berlinskogo St., 9, 04060, Kyiv, Ukraine

Professor of the Department of Informatics and Applied Mathematics,
Kryvyi Rih State Pedagogical University,
University Ave., 54, 50086, Kryvyi Rih, Ukraine

Iryna MINTII,
Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Senior Researcher, Senior Researcher of the Department of Open Educational and Scientific Information Systems,
Institute for Digitalisation of Education of the NAES of Ukraine,
M. Berlinskogo St., 9, 04060, Kyiv, Ukraine
https://orcid.org/0000-0003-3586-4311
mintii@iitlt.gov.ua

Associate Professor of the Department of Informatics and Applied Mathematics,
Kryvyi Rih State Pedagogical University,
University Ave., 54, 50086, Kryvyi Rih, Ukraine

Associate Professor of the Department of Computer Design Systems,
Lviv Polytechnic National University,
Stepan Bandera St., 12, 79013, Lviv, Ukraine

INDIVIDUAL COMPONENTS OF THE METHODOLOGY FOR USING JOURNAL AND CONFERENCE SYSTEMS IN SCHOLARLY PEER REVIEW

Abstract. *The peer review processes of scholarly works have undergone fundamental changes with the implementation of digital journal and conference systems that automate editorial workflow stages from manuscript submission to coordination of expert evaluation procedures. Effective utilization of modern scholarly publishing management platforms, such as Open Journal Systems, ScholarOne Manuscripts, Editorial Manager, EasyChair, and Microsoft CMT, requires participants to possess specific digital competencies. The relevance of this research is determined by the critically low level of conference systems usage (28%) and journal systems usage (38%) among national academic staff, as evidenced by the results of a formative experiment. The aim of the study is to identify and systematize key components of the methodology for using journal and conference systems in scholarly peer review processes to develop necessary skills for effective participation in expert evaluation procedures through digital platforms. The research methodology is based on analyzing functional capabilities of leading digital platforms, systematizing review procedures, and identifying specific features of working with different system types. The conducted analysis allowed for identification and systematization of methodology components into three main groups: technical (interface navigation, profile management, document processing), organizational (understanding review stages, meeting deadlines, interaction coordination), and competency-based (mastering expert evaluation criteria, ethical principles). Sixteen key questions for quality reviewing were identified, ranging from thematic relevance to scholarly writing style. The practical value of the research lies in creating a foundation for developing training programs for academic staff professional development in the field of digital expert evaluation platforms. The systematized methodology components can serve as guidelines for forming appropriate educational modules and contribute to enhancing digital literacy in academic peer review processes.*
Keywords: *Open Journal Systems, conference management systems, OJS, EasyChair, Microsoft CMT.*

Стаття надійшла до редакції: 20.07.2025.
Прийнято до друку: 01.09.2025.